

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1ECdo/182/2014
Identifikačné číslo spisu:	3209201582
Dátum vydania rozhodnutia:	17.06.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:3209201582.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti povinnému Q. K., bývajúcemu v F., o vymoženie 127,47 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp.zn. 4Er 365/2009, o odvolaní a dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 3. apríla 2014 sp.zn. 23CoE 35/2014, takto

rozhodol:

Konanie o odvolaní z a s t a v u j e .

Návrh na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a .

Dovolanie o d m i e t a .

Povinnému náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Okresný súd Bánovce nad Bebravou 18. augusta 2009 poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe rozhodcovského rozsudku zo 4. novembra 2008 sp.zn. SR 10823/08 Stáleho rozhodcovského súdu, ktorý zriadila Slovenská rozhodcovská a.s.

Okresný súd Bánovce nad Bebravou uznesením z 19. decembra 2013 č.k. 4Er 365/2009-115 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil [§ 57 ods. 1 písm. g/ zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov - ďalej len „Exekučný poriadok“]. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že v danom prípade bola uzavretá zmluva o úvere, ktorú treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu. Jej súčasťou bola aj rozhodcovská doložka, ktorú považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Keďže exekučný titul bol vydaný rozhodcovským súdom, ktorý vyvodzoval svoju právomoc z neprijateľnej rozhodcovskej doložky, súd prvého stupňa dospel k záveru, že exekúciu bolo potrebné vyhlásiť za neprípustnú a zastaviť. Toto uznesenie napadla oprávnená odvolaním.

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 3. apríla 2014 sp.zn. 23CoE 35/2014 návrh oprávnenej na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. zamietol a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že predmetná rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko v jej zmysle spotrebiteľ ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. Rozhodcovskú doložku preto považoval za neplatnú podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z uvedeného uzavrel, že súd prvého stupňa správne posúdil rozhodcovský rozsudok ako nulitný, vydaný rozhodcom, ktorý vyvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie z neplatnej rozhodcovskej doložky, teda že nejde o spôsobilý exekučný titul.

Proti výroku uznesenia odvolacieho súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podala oprávnená odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Podľa jej názoru napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.), spočívalo na zlej interpretácii § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a bolo nepreskúmateľné. Žiadala preto rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu v jeho potvrdzujúcej časti podala oprávnená dovolanie, v ktorom uviedla, že súdy: 1. rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O.s.p.), 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), 3. rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.), 4. oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), 5. sa v konaní dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), 6. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Z týchto dôvodov oprávnená žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie; zároveň žiadala, aby dovolacie konanie bolo prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a aby dovolací súd predložil Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal, či sú splnené procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže o konať o odvolaní oprávnenej.

Podľa § 201 (prvá veta) O.s.p. účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

Podľa § 9 ods. 1 O.s.p. na konanie v prvom stupni sú zásadne príslušné okresné súdy. Krajské súdy rozhodujú ako súdy prvého stupňa a/ v sporoch o vzájomné vyporiadanie dávky poskytnutej neprávom alebo vo vyššej výmere, než patrila, medzi zamestnávateľom a príjemcom tejto dávky podľa právnych predpisov o sociálnom zabezpečení, b/ v sporoch medzi príslušným orgánom nemocenského poistenia a zamestnávateľom o náhradu škody vzniknutej nesprávnym postupom pri vykonávaní nemocenského poistenia, c/ v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu alebo osôb požívajúcich diplomatické imunity a výsady, ak tieto spory patria do právomoci súdov Slovenskej republiky (§ 9 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 10 ods. 1 O.s.p. krajské súdy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov.

Podľa § 10 ods. 2 O.s.p. o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je upravená tak, že tento súd je príslušný rozhodovať o odvolaniach len vtedy, ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu prvého stupňa, pričom tieto prípady sú zákonom taxatívne vymedzené (citovaný § 9 ods. 2 O.s.p.).

Rozhodnutie krajského súdu o zamietnutí návrhov oprávnenej na prerušenie konania vydané po začatí

odvolacieho konania nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale je rozhodnutím krajského súdu ako súdu odvolacieho. Funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na prejednanie podaného odvolania oprávnenej preto nie je daná.

Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdu, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Rozhodovacia prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je jednoznačná v uvedenom prístupe; rešpektujúc záujem (hľadisko) stručnosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.), javí sa byť postačujúcim upozorniť napr. na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. apríla 2013 sp.zn. 1 Co 6/2012, v ktorom je aj rozsiahlejší odkaz na judikatúru k problematike funkčnej príslušnosti (porovnaj tiež uznesenie z 30. apríla 2013 sp.zn. 1 Co 6/2013). Napadnuté uznesenie krajského súdu ako odvolacieho súdu teda neobsahuje (neuvádza) chybné poučenie o neprípustnosti odvolania proti takto vydanému rozhodnutiu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konanie o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 3. apríla 2014 sp.zn. 23CoE 35/2014, ktoré trpí takouto vadou (nedostatkom podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť), zastavil (§ 104 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

O náhrade trov tohto konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 146 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. (per analogiam).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal najskôr, či dovolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie bolo podané oneskorene, preto ho treba odmietnuť.

Podľa § 240 ods. 1 O.s.p. účastník môže podať dovolanie do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na súde, ktorý rozhodoval v prvom stupni. Ak odvolací súd vydal opravné uznesenie, plynie táto lehota od doručenia opravného uznesenia.

Podľa § 240 ods. 2 O.s.p. zmeškanie lehoty uvedenej v odseku 1 nemožno odpustiť. Lehota je však zachovaná, ak sa dovolanie podá v lehote na odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 57 ods. 2 O.s.p. lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

Ako vyplýva z obsahu spisu, dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu bolo doručené obom účastníkom konania - oprávnenej (jej právnej zástupkyňi) aj povinnému 11. apríla 2014 (porovnaj doručenky na č.l. 164 p. v.). V uvedený deň teda rozhodnutie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia začala účastníkom konania plynúť jednomesačná lehota na podanie dovolania a keďže jej koniec pripadol na nedeľu 11. mája 2014, jej posledným dňom bol napokon až pondelok 12. mája 2014.

Elektronické dovolanie oprávnenej podpísané zaručeným elektronickým podpisom jej právnej zástupkyne bolo odoslané do elektronickej podateľne súdu prvého stupňa 15. mája 2014 a v ten istý deň ho elektronická podateľňa aj prijala (porovnaj potvrdenku na č.l. 194 spisu). Z uvedeného je zrejmé, že oprávnená podala dovolanie až 15. mája 2014, teda po uplynutí dovolacej lehoty.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky oneskorene podané dovolanie oprávnenej odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods.1 písm. a/ O.s.p.

V súvislosti s posúdením návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že podľa § 243c O.s.p. pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia. Podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa v spore pred týmto súdom položí otázka týkajúca sa práva Spoločenstva, s výnimkou prípadov, keď skonštatuje, že položená otázka nie je relevantná alebo Súdny dvor už podal výklad sporného ustanovenia Spoločenstva alebo že správne uplatnenie práva Spoločenstva je také jednoznačné, že neexistujú o tom rozumné pochybnosti, pričom existenciu tejto možnosti treba posúdiť na základe charakteristík práva Spoločenstva, osobitných ťažkostí spojených s jeho výkladom a nebezpečenstva rozdielnej judikatúry v rámci Spoločenstva.

So zreteľom na to, že v prejednávanej veci bolo dovolanie podané oneskorene, v dôsledku čoho dovolací súd nemohol skúmať prípustnosť dovolania (porovnaj R 80/1994), teda vôbec sa zaoberať dovolacími námietkami oprávnenej, Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako neopodstatnený zamietol.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky však povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal v tomto smere návrh (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.